

**VISUOMENĖS PASIŪLYMŲ ĮVERTINIMO PAŽYMA, VIEŠO SVARSTYMO
PROTOKOLAS**

Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose ir vertinimo subjektų ES valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos aprašo 2 priedas

**Visuomenės pasiūlymų
dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos (toliau – Baltijos jūros teritorija, skirta atsinaujinančios energetikos plėtojimui),
inžinerinės infrastruktūros vystymo plano ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitos
(rengiamo plano ar programos pavadinimas)
įvertinimo pažyma**

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasiūlymai	Pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	<p>2</p> <p>Lietuvos vėjo elektrinių asociacija M.K. Čiurlionio 4, Vilnius</p> <p>Raštas: Nr. A2021/20, 2021-09-29</p> <p>Registruota Energetikos ministerijoje 2021-09-29,</p> <p>rašto Nr. 2-4479.</p> <p>Atsakyta Energetikos Ministerijos 2021-10-13 raštu Nr. 3-1743.</p>	<p>3</p> <p>1. 5 psl.: „<i>Technical feasibility (possible typical solution) of localising two 700 MW TSSs at the same point.</i>“ Manome, jog būtų tikslinga apsvarstyti galimybę nuo pat pradžių ir į jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimą įtraukti ir antrąją 700 MW TP. Tuomet nereikės vykdyti šios procedūros antrą kartą ir bus mažesnė rizika, kad dėl antrosios TP bus pradėtas teisminis procesas. Be to, nereikės papildomų pastangų ir laiko rengiant antrąjį aukcioną.</p> <p>2. 6 psl.: „<i>In the absence of measurements or any accurate data on winds in the planned area, the most probable Haliade-X 12 MW wind turbine3 model...</i>“ Rekomenduojame suderinti numanomus ir galimus vėjo jėginių modelių, kurie bus prieinami statybos dieną su vėjo jėginių gamintojais. Mūsų supratimu, 12 MW yra dabartinis modelis, tačiau 2026 m. ir vėliau jis bus pasenęs. Pavyzdžiui, nuo 2024 m. turbinų gamintojai jau gamina 14 MW modelius, todėl manome, kad šiam projektui rinktis reikės iš 14-16 MW, o rotoriaus dydis svyruos tarp 250-300 m. Tai lemia gamybiniai pajėgumai – jūrinės vėjo jėgainės yra gaminamos, pagal užsakymą, tad gaminti silpnesnio pajėgumo jėgainę reikšni, kad jas reikia arba sukonfigūruoti mažesnei energijos gamybai, arba gamintojas turėtų reorganizuoti gamybos liniją. Nei vienas iš šių variantų nėra patrauklus projekto vystytojui iš ekonominio požiūrio taško</p>	<p>4</p> <p>Neatsižvelgta Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje (toliau – SPAV ataskaita) ir vystymo plano koncepcijoje numatomos preliminari transformatorių pastotės vietos, kurių tikslios vietos turėtų būti numatomos vėjo elektrinių Lietuvos jūrinėje teritorijoje projektavimo metu. Pažymėtina, kad jau yra pradėtas pirmųjų vėjo elektrinių iki 700 MW galios, kurios numatomos vystyti Lietuvos jūrinėje teritorijoje iki 2030 m., poveikio aplinkai vertinimas, todėl nėra galimybių įtraukti į jau atliekamą vertinimą papildomų objektų.</p> <p>Neatsižvelgta Teritorijų planavimo etape suderinti galimus VE modelius netikslinga. Vystymo plane 12 MW galios ir ~250 m aukščio geometrinio metodo lokalizuotos vėjo elektrinės (VE) parinktos atsižvelgiant į turimus duomenis apie vyraujančius vėjus ir esamas technologijas naudotas kaip atskaitos taškas siekiant parinkti Vystymo plano koncepcijos alternatyvas ir suformuoti sprendinius. SPAV ataskaitoje ir Vystymo plano koncepcijos ataskaitoje yra pabrėžta, kad Vystymo planas neapriboja Vėjo elektrinių aukščio bei nenustato konkrečių vėjo elektrinių modelių. Konkretūs vėjo elektrinių techniniai parametrai ir jų išdėstymas bus parenkami VE parkų vystytojų rengiant techninius projektus atsižvelgiant į numatomus vėjo greičio ir kitų parametru matavimo rezultatus, o taip pat poveikio aplinkai vertinimų reikalavimus, susijusius su aplinkos apsauga. Pažymėtina, kad šiuo metu vykdomos viešojo pirkimo procedūros dėl vėjo greitųjų ir kitų parametru matavimo <i>in situ</i> (2-uose taškuose) jūroje paslaugai nupirkti. Po šių matavimų atlikimo (tarptiniai rezultatai tikėtina bus gauti iki 2022 m Gruodžio/2023 Sausio mėn.) tiek PAV rengėjai, tiek potencialūs vystytojai turės galimybę pasirinkti ir vertinti konkrečius modelius atitinkančius realias vėjo sąlygas vertinamoje teritorijoje.</p>

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasiūlymai	Pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	<p>3. 7 psl.: „The connection of the offshore substation to the onshore one is not provided for in this planning document.” Ar galite nurodyti, kur būtų galima rasti dokumentą nurodantį prisijungimo tašką?</p> <p>4. 7 psl.: „An exact number of WTs and cable lines in each of them must be determined during the technical design. In the design phase, OWF developers must specify cable line corridors provided for in the planning document.” Ar čia turima omenyje vėjo jėgainių parke būsimus jungiamuosius kabelius?</p> <p>5. 11 psl.: „... connection of remaining OWF (areas) to the planned international Lithuanian, Polish and Swedish OWF power hub (hereinafter – the Hub), which is planned in the Study on Baltic offshore wind energy cooperation under BEMIP” Gal galėtumėte patikslinti, ar tai apima daugiašakę jungtį?</p>	<p>4</p> <p>Paaškinimas Rengiamas vystymo planas neapima pirmųjų vėjo elektrinių iki 700 MW galios, kurios numatomos vystyti Lietuvos jūrinėje teritorijoje iki 2030 m., jungties prie sausumos tinklų. Preliminariai numatoma, kad pirmasis vėjo elektrinių parkas, kurio galia sieks iki 700 MW, bus jungiamas prie planuojamos statyti Darbėnų transformatorių pastotės.</p> <p>Paaškinimas Taip. Tikslus vėjo elektrinių sujungimo tarpusavyje ir su transformatorių pastote kabelių tiesimo būdas ir vieta bus parinkti techninio projekto rengimo metu.</p> <p>Paaškinimas Vystymo plano koncepcijos alternatyvos neapima jūrinių VE parkų pajungimo į kranto tinklus ar tarpautinį jūrinių vėjo elektrinių parkus apjungiantį centrą (angl. HUB) techninių sprendinių. Šie sprendiniai turės būti parenkami techninio projektavimo etape.</p>

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasiūlymai	Pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1		<p>3</p> <p>6. 31 psl.: „Single-pole structures with a normal foundation diameter of nearly 3 to 3.5 meters...“ Prašome atsižvelgti į tai, kad šiuo metu vienpolės konstrukcijos skersmuo yra 7-9 metrai.</p> <p>7. „To reduce the effect on wintering birds on the coast, noisy wind farm installation (pile driving) and dismantling works should not be carried out in November-April (inclusively).“ Situolytume atsisakyti tokio reikalavimo, kadangi tai gali turėti nemažos įtakos projekto grafikai ir jo kainai.</p>	<p>4</p> <p>Atsižvelgta dalinai Atsižvelgiant į pastabą dėl vienpolės konstrukcijos skersmens, Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita pataisoma, jog „Vieno polio konstrukcijos, kurių pamato diametras paprastai siekia 3-9 metro...“. Vystymo plano ir jo SPAV rengimo apimtyje konkrečios pamatų konstrukcijos ir veiklos apribojimai nėra nustatomi, pateikiama tik preliminarinė informacija apie galimus poveikius ir numatomas tyrimų apimtis. Pamatų konstrukcijų tipas ir fizikotechniniai parametrai bus pasirenkami VE parkų vystytojų, atsižvelgiant į geologinių-inžinerinių sąlygų tyrimų rezultatus (šiuo metu vykdomos viešojo pirkimo procedūros jūros dugno tyrimų atlikimo paslaugai nupirkti) ir poveikio aplinkai vertinimų (PAV) išvadas. Papildomai informuojame, jog šiuo metu atliekamas pirmojo vėjo elektrinių parko iki 700 MW galios, numatomo vystyti Lietuvos jūrinėje teritorijoje iki 2030 m., poveikio aplinkai vertinimas, kurio metu bus vertinamas ir galingsnių vėjo elektrinių modelių ir jų įrengimo būdų poveikis įvairiems aplinkos komponentams bei numatomos poveikio mažinimo priemonės. Pažymėtina, kad konkrečius vėjo elektrinių modelių pasirinkimo pasiryšius, atsižvelgiant į vėjo greičio ir kitų parametru matavimo rezultatus.</p>
2	Lietuvos vėjo energetikų asociacija Baltijos pr. 123-61, Klaipėda	Dokumentas neatitinka planų ir programų įgyvendinimo pasekmių aplinkai įvertinimo reikšmingumo kriterijų. Siūloma grąžinti Energetikos ministerijai peržiūrėti techninę užduotį ir atsisakyti perteklinio, neteisėto ir žalingo nacionaliniams interesams JVE reglamentavimo ir stabdymo.	<p>Sutinkame, kad numatyti triukšmingų darbų ribojimai turės įtakos projekto įgyvendinimo grafikai ir kainai, tačiau jie yra svarbūs paukščių apsaugai. Jūroje vykdomi darbai gali turėti reikšmingų neigiamų pasekmių žiemojantiems paukščiams. Reikšmingų neigiamų pasekmių sumažinimui yra būtinos poveikio mažinimo priemonės, todėl siekiant nedaryti reikšmingo neigiamo poveikio saugomiems paukščiams ir jų populiacijoms, numatytų ribojimų visiškai atsisakyti nėra galimybės. SPAV ataskaitoje patikslinama, kad numatytos aplinkosauginės priemonės tikslingamos vėliau - atliekant poveikio aplinkai vertinimus, pagal vertinimų metu surinktus duomenis bei konkrečiose teritorijose nustatytus poveikius.</p> <p>Neatsižvelgta Pasiūlymas nėra susijęs su parengtos Vystymo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) ataskaitos turiniu ir kokybe ar nagrinėjiamomis Vystymo plano koncepcijos alternatyvomis.</p>

<p>Raštas: Nr. 21/09-Enmin, 2021-9-24</p> <p>Registruota Energetikos ministerijoje 2021-09-27,</p> <p>rašto Nr. 2-4430.</p> <p>Atsakyta Energetikos ministerijos 2021-10-11 raštu Nr. 3-1725.</p>	<p>Planas neatitinka darnaus vystymosi paradigmos reikalavimų. Jis nesuteikia pakankamo pagrindo sprendimams dėl JVE projekto vystymo. Pagal kitų ES šalių praktiką, patys plėtojai sprendžia, kuriame plote ir kada steigti jūros vėjo elektrinę bendrojo plano ribose leistinose teritorijose. Siūloma parengti integruotą Lietuvos Jūros vėjo energetikos strateginių pasekmių įvertinimą ekonominės naštos naudos analizės, aplinkosaugos, energetinio saugumo ir poveikio Lietuvos gyventojų sveikatai bei gyvenimo trukmei dabarties ir ateities kartų požiūriu.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Pasiūlymas nėra susijęs su parengtos Vystymo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) ataskaitos turiniu ir kokybe ar nagrinėjamos Vystymo plano koncepcijos alternatyvomis.</p> <p>Paminėtina, kad Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 (toliau – NENS), 25.1.3 papunktyje numatyta, kad elektros energijos gamyba iš vėjo energijos Baltijos jūroje po 2020 metų vykdoma atsižvelgiant į atliktus tyrimus ir kitus veiksnius, reikalingus sprendimui dėl jūrinių teritorijų, kuriose tikslinga organizuoti konkursus, priimti ir elektrinių įrengtųjų galiai nustatyti. Remiantis NENS, Lietuvos jūrinėje teritorijoje numatoma plėtoti tik vėjo elektrines.</p> <p>Taip pat Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksnių plane⁽¹⁾ (toliau – NEKS), numatyta, po 2025 m., jūrinės teritorijos dalyje vėjo elektrinių parkų plėtra (galingumas – nuo 700 MW iki 1 400 MW). Atsižvelgiant į NENS ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nuostatas, Energetikos ministerijos užsakytu atlikta studija „Prioritetinių Lietuvos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtra identifikavimas“ (toliau – Studija)⁽²⁾. Studija, kuri parodė, kad tik dvi zonos, numatytos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano dalyje „Jūrinės teritorijos“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. XII-1781 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano dalis „Jūrinės teritorijos“ patvirtinimo“, yra tinkamos atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai. Joje išanalizuota įvairių institucijų ir įstaigų turima informacija apie Baltijos jūros dugną, gylį, hidrometeorologinės sąlygas – vėją, bangas, tekmes, temperatūrą, druskingumą ir pan., apibendrinti biologinės įvairovės tyrimų ir stebėjimų duomenis, žvalgybiniai inžineriniai geologiniai tyrimai, surinkta informacija apie esamas ir planuojamas laivyno trasas ir uostų plėtros planus, rekreaciją, inžinerinius įrenginius, kultūros paveldo ir marininės istorijos objektus. Atsižvelgiant į surinktą informaciją, galiojančius nacionalinio saugumo reikalavimus ir apribojimus, Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano papildymo jūrinių teritorijų dalimi brėžinyje numatytas atsinaujinančios energetikos plėtojimo teritorijas ir NENS nuostatas, Studijoje nustatyti zonų, tinkamų atsinaujinančios energetikos plėtrai, parinkimo prioritetai. Apibendrinant Studijos rezultatus, išskirta viena prioritetinga zona, kurioje sumodeliuoti galimi įvairių galių vėjo elektrinių parkai, įvertintos jų vystymo galimybės ir pasirengimo plėtrai trukmė bei pateikti pasiūlymai dėl alternatyvių plotų, kuriuose galima 200, 300, 400 ir 500 MW galios vėjo elektrinių parkų plėtra, taip pat įvertintos galimybės šioje zonoje išplėtoti iki 3 350 MW galios vėjo elektrinių parkus.</p> <p>Taip pat paminėtina, kad atsižvelgiant į planavimo dokumentus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 697 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtųjų galių nustatymo“ (toliau – Vyriausybės nutarimas) nustatė Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį, kurioje tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai iki 2030 metų, plėtotinų elektrinių tipą – vėjo elektrines, ir šių elektrinių įrengtųjų galią – 700 MW.</p>
---	--	---

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasūlymai	Pasūlymų motyvuotas įvertinimas
1	<p style="text-align: center;">3</p> <p>Valstybės lėšomis remiamo 700MW JVE projekto galimybių rengimas vien imituojamas, atliekamas nekompetentingų asmenų, turint tikslą kuo ilgiau arba niekada jo neįgyvendinti. Tikrovėje juo stabdomas kitų, neprašančių valstybės subsidijų, jau parengusių PAV ataskaitas, projektų įgyvendinimą. Tai gali būti naudinga tik Lietuvos energetinės nepriklausomybės mažinimo priešams, deginančios energetikos ir elektros energiją importuojantiems verslams. Siūloma atsisakyti nebūdingo specialiems planams projektų skirstymo į pirmos ir ne pirmos eilės. Elektros tinklai privalo pritaikyti prie JVE plėtros, o ne atvirkščiai. Juo labiau, kad LITGRID pareiškė galimį prijungti prie elektros tinklo 1400MW jūros vėjo elektrinių iki 2030 metų. Sutaupyta JVE skatinimui skirtas lėšas siūlome skirti jūrinio perdavimo tinklo kūrimo reikmėms</p> <p>Vyriausybė ir Energetikos ministerija vilkina JVE vystymo leidimų išdavimo tvarkos sukūrimą nuo 2013-01-01 (AEI). Siūloma nustatyti ir atskleisti, kas konkrečiai įtakoja JVE plėtros sulaukymą Lietuvoje.</p>	<p style="text-align: center;">4</p> <p>Rengiant planavimo dokumentus, buvo atliekamos atitinkamos analizės ir šiuo metu įgyvendinami planavimo dokumentuose numatyti tikslai.</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad vadovaujantis Atsinaujančių išteklių energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalis (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai naudojami (naudojamos) tik turint Vyriausybės įgaliotos institucijos išduotą leidimą. Šis leidimas išduodamas konkurso būdu, o konkursas (konkursai) organizuojamas (organizuojami) ir leidimas (leidimai) plėtrai ir eksploatacijai išduodamas (išduodami) ne anksčiau, negu yra priimtas Vyriausybės nutarimas. Konkursą privalo organizuoti Vyriausybės įgaliota institucija per 6 mėnesius nuo paraiškoms organizuoti konkursą gavimo dienos Vyriausybės nutarime nustatytoms dalims ir įrengtosioms galioms. Paminėtina, kad Vyriausybės nutarimo nuostatos, įtvirtinančios Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį, kurioje tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai iki 2030 metų, ir šių elektrinių įrengtąją galią, įsigalioja 2023 m. vasario 1 d.</p> <p>¹http://enmin.lrv.lt/uploads/enmin/documents/files/Teisin%C4%97%20informacija/Teis%C4%97%20aktai/Bendri%20energetikos%20strateginiai%20dokumentai/NECP/Lietuvos_Respublikos_nacionaliniai_energetikos_ir_klimat_o_srities_veiksnu_planas.pdf</p> <p>²https://www.ena.lt/uploads/PDF-AEI/V%C4%97io%20%C4%B3%20pl%C4%97tra%20Baltijos%20%C5%ABroje.pdf</p> <p>Neatsižvelgta</p> <p>Pasūlymas nėra susijęs su parengtos Vystymo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) ataskaitos turiniu ir kokybe ar nagrinėjamos Vystymo plano koncepcijos alternatyvomis.</p>	

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasiūlymai	Pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
		<p>Parengtas dokumentas yra beprasmiškas, atkartoja bendrojo plano sprendinius, o plėtotojai vis vien turės rengti PAV ataskaitas savo skylyuose, matuoti vėjo ir kitus parametrus, tirti dugno geologiją. Planas tikrovėje pratęsia JVE plėtos stabdymą elektros importuotojų interesais, sabotuoja ES žaliavo kursų įgyvendinimą JVE, pažeidžia laisvos konkurencijos teisės aktus ir lemia užsliptą plėtotojų diskriminaciją, nepagrįstai bandant prisdengti ribotomis JVE prijungimo prie elektros tinklo galimybėmis. Situoloma Atsisakyti JVE specialiojo plano rengimo, išduoti leidimus JVE projektams vystyti Bendrajame plane nustatytoose plotuose. Tai leis pašalinti trukdymus JVE plėtrai, paspartinti žaliųjų verslų plėtrą ir sutaupyti valstybės lėšų.</p> <p>Dalyvaujamas JVE darbo grupėje daug kartų išsakyta profesionalia vėjo energetikos plėtos logika ir siūlymus, bei tai, kad JVE stabdymas yra veikimas prieš Lietuvos valstybę ir jos žmonių gerovę. JVE plėtos stabdymas lemia Lietuvos nacionalinės pažangos ir Gerovės valstybės įgyvendinimo stabdymą, deginančios energetikos ir elektros importo verslų interesus. Situoloma Pašalinus JVE plėtos stabdžius jau artimiausiais metais ims sukurti JVE sparnai ir nešti į valstybės biudžetą pajamas Lietuvos žmonių gerovei kurti. Kas metai Lietuvos elektros vartotojai sumoka už elektros importą virš 330 milijonų eurų. To galima išvengti leidus vystyti Lietuvos verslininkų JVE projektus.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Pasiūlymas nėra susijęs su parengtos Vystymo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) ataskaitos turiniu ir kokybe ar nagrinėjamos Vystymo plano koncepcijos alternatyvomis. Atkreiptinas dėmesys, kad galiojantys teisės aktai, įgalinantys vėjo elektrinių plėtrą Lietuvos jūrinėje teritorijoje, o būtent aukščiau nurodytas Vyriausybės nutarimas, numato iki 2030 metų plėtoti elektrinių tipą – vėjo elektrines, ir šių elektrinių įrengtąją galią – 700 MW bei teritoriją plėtrai. Siekiant pasirengti numatytų vėjo elektrinių plėtrai ir statybai Lietuvos jūrinėje teritorijoje atliekami parengiamieji darbai, o atsižvelgiant į tai, kad elektrinių jūrinėje teritorijoje poveikio aplinkai vertinimas trunka apie 2 metus, jau šiuo metu yra atliekamas iki 700 MW galios vėjo elektrinių poveikio aplinkai vertinimas, numatoma atlikti vėjo greičio ir kitų parametru matavimus bei jūros dugno tyrimus.</p>
3	<p>AB „Orlen Lietuva“ Savanorių pr. 5, Vilnius</p> <p>Gauta el. paštu 2021-09-28 (6:55 pm.)</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Pasiūlymas nėra susijęs su parengtos Vystymo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) ataskaitos turiniu ir kokybe ar nagrinėjamos Vystymo plano koncepcijos alternatyvomis.</p>	<p>Paaikštinimas</p> <p>Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo planas (toliau – Vystymo planas) neribuoja vėjo elektrinių vystytojų galimybių pasirinkti kitokios (ir didesnės nei 12 MW) galios vėjo elektrinių modelių, kai bus rengiami techniniai projektai, atsižvelgiant į numatomų atlikti vėjo greičio ir kitų parametru matavimus, kitus tyrimus, kurie padės pasirinkti tinkamą modelį.</p>

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasiūlymai	Pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
	<p>Ar egzistuoja sąlygos, kurioms atsiradus, toje dalyje, kuri yra pažymėta, kaip Potenciali atsinaujinančios energetikos plėtojimo teritorija, tačiau kurioje Plane nėra numatytas vėjo elektrinių vystymas (statymas) dėl karinių apribojimų, atsirastų galimybė vystyti (statyti) vėjo elektrines?</p>	<p>Paaiškinimas Vystymo plano koncepcija ir Vystymo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – SPAV ataskaita) parengti atsižvelgiant į galiojančius teritorijų planavimo dokumentus ir teises aktais. Pagal Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, gali būti taikomi vėjo elektrinių projektavimo ir statybos apribojimai, žemėlapiu sudarymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2012 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. V-921 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, gali būti taikomi vėjo elektrinių projektavimo ir statybos apribojimai, žemėlapiu sudarymo metodikos patvirtinimo“, yra sudarytas ir patvirtintas Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (aukštųjų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapis (patvirtintas 2016 m. vasario 15 d. Lietuvos kariuomenės vado įsakymu Nr. V-217). Šiame žemėlapyje nurodyta, kad Lietuvos Respublikos bendrojo plano papildyme jūrinių teritorijų dalyje „Jūrinės teritorijos“, patvirtintame Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. XII-1781 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano dalies „Jūrinės teritorijos“ patvirtinimo“, priekrantėje esanti teritorija, skirta atsinaujinančios energetikos plėtojimui, bei dalis Vystymo plano planuojamos teritorijos patenka į „raudoną“ teritoriją, kurioje vėjo elektrinių projektavimo ir statybos darbai draudžiami, todėl vėjo elektrinių įrengimas tose teritorijose šiuo metu negalimas.</p> <p>Neatsižvelgiama Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 697 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtųjų galių nustatymo“ (toliau – Vyriausybės nutarimas) nustatė Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį, kurioje tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai iki 2030 metų, plėtojamą elektrinių tipą – vėjo elektrines, ir šių elektrinių įrengtųjų galią – 700 MW. Dėl tolimesnės plėtos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymu, pasiekus Vyriausybės nutarime nustatytas elektrinių įrengtąsias galias ir (ar) atsiradus papildomų elektros energijos gamybos pajėgumų plėtos poreikiui bei Vyriausybės įgaliojimai institucijai įvertinus jų rengimo tikslingumą ir pritrūkus peržiūrėjus ar atnaujinus reikalingų tyrimų ir kitų veiksmų rezultatus, spėjęs Vyriausybė. Atitinkamai, nesant patvirtintiems tolimesnės plėtos etapams, Vystymo plane nenumatoma apibrėžti galimų vėjo elektrinių parkų etapų plėtojimo terminų.</p>	

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasiūlymai	Pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
4	AB „Orlen Lietuva“ Savanorių pr. 5, Vilnius Gauta el. paštu 2021-09-28 (9:48 pm.) Energetikos ministerijos atsakyta el. paštu 2021-10-12	<p>Siūlome numatyti tik povandeninio triukšmo ribines reikšmes, kurios neturėtų būti viršijamos, vystytojui pačiam pasirenkant šio triukšmo mažinimo sprendimą (technologiją), kadangi vėjo elektrinių stovybos (vystymo) laikotarpiu gali egzistuoti pažangesni būdai, nei kad burbulų užnuolaida.</p> <p>Siūlome kritiškai įvertinti Plane minimą nuostatą: „Išgyvendinus Vystymo plano sprendimus šiose teritorijose tralavimas nebus galimas dėl pavojaus pažeisti dugne paklotus elektros perdavimo kabelius“, kadangi šiuo metu nėra aiškūs visi techniniai sprendiniai.</p> <p>Ar su visa technine informacija, pagal kurią buvo rengiamas Planas, galės susipažinti suinteresuoti asmenys, pvz., potencialūs vystytojai?</p>	<p>Atsižvelgiama SPAV ataskaitoje numatytų triukšmo mažinimo priemonių aprašymas bus pakoreguotas įtraukiant ir galimas naujas pažangesnes triukšmo mažinimo priemones. Paminėtina, kad galiojantis teisės aktai povandeninio triukšmo ribinių verčių nereglamentuoja, tačiau atsižvelgiant į užsienio valstybių patirtį ir ekspertinį vertinimą povandeninio triukšmo vertės gali būti nustatytos poveikio aplinkai vertinimo atlikimo metu.</p> <p>Neatsižvelgiama Pažymime, kad Vystymo plane numatyta teritorija bus uždara tiek laivybai tiek pramoninei žvejybai ir tralavimas vėjo elektrinių parkų ribose nebus galimas ne tik dėl galimybės pažeisti dugne esančius kabelius, bet ir dėl potencialiai didesnės susidūrimo su vėjo elektrinių bokštais/pamatais rizikos. Vienas iš Vystymo plano uždavinių yra „Vystymo plano teritorijos ribose rezervuoti teritorijas vėjo elektrinių prijungimo kabeliams, susistekimo, stovybos, aptarnavimo koridoriams ir kitiems infrastruktūros objektams“. Tikslūs vėjo elektrinių teritorijų naudojimo reglamentai bus nustatyti sekanciuose projektavimo etapuose.</p> <p>Paaškinimas Rengiant Vystymo plano koncepciją bei SPAV ataskaitą buvo naudojamos įvairiais duomenų šaltiniais, kurie yra nurodyti SPAV ataskaitoje (išnašose ir skyrulyje „Naudota literatūra ir teisės aktai“). Su Vystymo plano koncepcija ir SPAV ataskaita galima susipažinti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (TPDRIS) adresu www.tpdriis.lt, TPD Nr. S-NC-00-20-411 ir LR Energetikos ministerijos interneto svetainėje https://enmin.lrv.lt/. Dėl Vystymo plano sprendinių pasiūlymus galima teikti viso Vystymo plano rengimo metu.</p> <p>Paaškinimas Harmony Link jūrinis kabelis kerta Vystymo planu planuojamą teritoriją. Vystymo plano koncepcijos numatyta jūros vėjo elektrinių parkų ir Harmony Link projekto alternatyvos (susiskirstymas į vystomus plotus ir aukštos įtampos kabelių išvedimo kryptys) parinktos atsižvelgiant į suplanuotą Harmony Link koridorių. Harmony Link projekte numatoma Darbėnų transformatorių pastotės statyba Palangos savivaldybėje. Į šią pastotę numatomas I ir galimai kitu etapu vystomų vėjo elektrinių parkų pajungimas.</p> <p>Paaškinimas Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu Vystymo planas yra specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, kuriame numatomas inžinerinės infrastruktūros objektų išdėstymas, šių objektų, greitinių teritorijų naudojimo ir apsaugos priemonės, todėl jame neatspindimas pagamintos elektros energijos panaudojimas bei vartotojų integravimo galimybės.</p>

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasiūlymai	Pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
5	<p>Palangos miesto savivaldybė Vytauto g. 112, Palanga</p> <p>Raštas: Nr. (4.12.E)D3-3254, 2021-9-29</p> <p>Registruota Energetikos ministerijoje 2021-09-29, rašto Nr. 2-4476.</p> <p>Atsakyta Energetikos ministerijos 2021-10-13 raštu Nr. 3-1742.</p>	<p>Neatsižvelgta į Palangos miesto savivaldybės administracijos 2020-10-15 teritorijų planavimo sąlygų REG156424 8 dalies 5 punkto reikalavimus „<i>Parengtas Specialiojo plano 2 koncepcijos alternatyvas pateikti pritarimui Palangos miesto savivaldybės administracijai</i>“, t.y. prieš teikiant sprendinius susipažinimui per TPDRIS, sprendiniai nepateikti derinimui Administracijai.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Teritorijų planavimo dokumentų rengimo, viešinio, derinimo, tikrinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas bei Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimtą sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatai (toliau – Nuostatai). Vystymo plano koncepcijos alternatyvos ir SPAV ataskaita yra paskelbti Nuostatų 12 punkte nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, suinteresuotos organizacijos ir visuomenė gali susipažinti su rengiamų teritorijų planavimo dokumento sprendinių alternatyvomis, SPAV ataskaita bei teikti pasiūlymus. Įvertinus SPAV ataskaitai derinimo subjektu pateiktas išvadas bei visuomenės pasiūlymus, planavimo organizatorius (Energetikos ministerija) turės pritarimą vienai koncepcijos alternatyvai. Apie pritarimą bus paskelbta Nuostatų 12 punkte nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.</p> <p>Paminėtina, kad atsižvelgiant į Palangos miesto savivaldybės administracijos 2020 m. spalio 15 d. teritorijų planavimo sąlygų REG156424 8 dalies 5 punkto reikalavimus, susipažinimo su SPAV ataskaita ir koncepcijos alternatyvomis laikotarpiu, 2021 m. rugsėjo 23 d. Palangos miesto savivaldybė buvo pristatyta SPAV ataskaita ir koncepcijos alternatyvas. Pristatymo metu buvo galimybė užduoti klausimus bei teikti pasiūlymus. Teritorijų planavimo įstatyme bei Nuostatuose nėra numatyta koncepcijos alternatyvas pateikti pritarimui savivaldybės administracijai.</p> <p>Neatsižvelgta</p> <p>Nurodytas reikalavimas <i>nenumatyti vėjo jėgainių statybos arčiau nei 32 km iki kranto</i> neturi teisinio pagrindo bei nesprendžia vėjo elektrinių matomumo klausimo. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 697 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtųjų galių nustatymo“ (toliau – Vyriausybės nutarimas) nustatė Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį, kurioje tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai iki 2030 metų, plėtotinių elektrinių tipą – vėjo elektrines, ir šių elektrinių įrengtųjų galių – 700 MW. Vyriausybės nutarimu numatoma vėjo elektrinės plėtoti $\geq 29,5$ km atstumu nuo kranto, kas atitinka LR teritorijos Bendrojo plano tekstinės dalies 583 punkto nuostatas, kad siekiant sumažinti vėjo elektrinių vizualinę įtaką jūriniam kraštovaizdžiui vėjo elektrinių statybos galimos už teritorinės jūros ribų (apie 30 km nuo kranto). Atlikto vertinimo metu nustatyta, kad Vystymo plano sprendinių įgyvendinimas nesukels reikšmingų neigiamų pasekmių pajūrio rekreacinėms ir kurortinėms vietovėms, todėl taikyti pastaboje nurodytas priemones nėra pagrindo. Įvertinant tai, kas išdėstyta, į pastabą dėl atstumo neatsižvelgiama.</p>

<p>Prašome atlikti papildomus tyrimus dėl vėjų jėginių parkų poveikio gamtiniam kraštovaizdžiui, bei jų įtaką pajūrio savivaldybių rekreacinio potencialo mažėjimui. Bei užtikrinti, kad projektuojami vėjo jėginių parkai neigiamai neįtakotų esamo Baltijos jūros kraštovaizdžio, nemenkintų turimo rekreacinio potencialo ir išsaugotų, technogeniškai neužterštą, unikalų Lietuvos pajūrio kraštovaizdį su nepakartojamais saulėlydžiais. Atkreiptinas dėmesys, kad moksliniais tyrimais nustatyta, kad didesniu nei 32 km atstumu nuo kranto, dėl natūralaus Žemės elipsoido (1 pav.), vėjo jėginės tik turint išsamias mokslininkų išvadas, dėl vėjo jėginių parkų poveikio gamtiniam kraštovaizdžiui priimti sprendimus dėl naujos ūkinės veiklos atsiradimo Baltijos jūroje bei Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo planas.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Rengiant Vystymo plano SPAV ataskaitą analizei parinktos vėjo elektrinės, kurių bendras aukštis siekia 250 m. Atlikus vertinimą, nustatyta, kad arčiausiai Lietuvos Baltijos jūros kranto būsiančios vėjo elektrinės, esant itin skaidriam orui ir geroms matomumo sąlygoms, bus įžiūrimas (matomos), tačiau jų poveikis kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui bus nereikšmingas. Vykdamas vėjo elektrinių plėtrą Lietuvos jūrinėje dalyje, vystytojai galės įrengti kitokio (didesnio ar mažesnio) aukščio elektrines, tačiau pagal prognostinius vizualinio poveikio vertinimo rezultatus, tam, kad vėjo elektrinių parkų įrengtų, Vystymo plano teritorijoje vizualinis poveikis krante esančioms regykloms taptų vizualiai reikšmingas, t. y. kad vertikalus matymo kampas pasiektų daugiau nei 1°, vėjo elektrinių bendras aukštis turėtų siekti daugiau nei 500 m. Tokių parametru vėjo elektrinių įrengimas mažai tikėtinas.</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad nuo 2021 m. gruodžio 1 d. įsigalioja Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. D1-885 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimai, kurie numato, kad vertinant aukštesnių kaip 30 metrų ypatingųjų statinių (toliau šiame punkte – aukšti statiniai) poveikį kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui, numatomas aukštų statinių reikšmingas poveikis nustatomas atsižvelgiant į tai, ar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. aukšti statiniai patenka į valstybės lygmens specialiajame teritorijų planavimo dokumente – Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 „Dėl Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“, nustatytus ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealus ir vietoves bei labai didelio ir didelio estetinio potencialo ypač ir vidutiniškai raiškūs kraštovaizdžio kompleksus (AI, AII, AIII, AIV, BI, BII, BIII ir BIV kraštovaizdžio vizualinės struktūros tipai) (toliau – YS kraštovaizdžio arealai); 2. aukšti statiniai nepatenka į YS kraštovaizdžio arealus, tačiau: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. aukšti statiniai bus matomi vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų apžvalgos lauke didesniu kaip 2,50° vertikalaus matymo kampu iš YS kraštovaizdžio arealuose esančių apžvalgos taškų. Apžvalgos taškai – bendrojo ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose nustatytos regyklės ar apžvalgos vietos, iš kurių žvelgiama į vertingiausias šalies kraštovaizdžio panoramas YS kraštovaizdžio arealų kryptimi. Apžvalgos lauko kraštinės ribos sutampa su matomomis panoramos ribomis. Vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų sąrašą tvirtina aplinkos ministras; 2.2. aukšti statiniai bus matomi vizualiai raiškios gamtos ir (ar) nekiliojamojo kultūros paveldo objektų (toliau – vizualiai raiškūs objektai) apžvalgos lauke stebint juos iš apžvalgos taškų. Vienam vizualiai raiškiam objektui apžvelgti turizmo trasose (maršrutuose), pažintiniuose ar mokomuosiuose takuose, kitose viešajam naudojimui skirtose teritorijose parenkami ne daugiau kaip du apžvalgos taškai, kurie nustatomi ne didesniu kaip 2 km atstumu nuo vizualiai raiškų objektų. Apžvalgos lauko tarp stebėtojo ir stebimo vizualiai raiškiaus objekto horizontalaus matymo kampas – 60°. Kai vizualiai raiškūs objektus sudaro jų kompleksai (pvz., pilių, dvarų sodybų ir jų parkų, bažnyčių ansamblių, piliakalnių kompleksai), apžvalgos lauko horizontalaus matymo kampas skaičiuojamas nustatant po 30° į abi puses nuo vizualiai raiškiaus objekto horizontalaus matymo kampas skaičiuojamas nustatant po 30° į abi puses kultūros paveldo objektų apžvalgos taškų sąrašą tvirtins aplinkos ministras. <p>Atsižvelgiant į tai, kad Vystymo plano teritorijoje numatomos įrengti vėjo elektrinės į Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703, ribas nepatenka, taip pat į įsigaliosiančius pakeitimus, manytina, kad Vystymo plane numatytų vėjo elektrinių poveikis kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui bus nereikšmingas</p>
--	---

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasiūlymai	Pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	<p style="text-align: center;">3</p> <p>Remiantis mokslinių tyrimų duomenimis, nustatyta, kad vėjo jėgainės įrengus didesniu nei 32 km atstumu nuo kranto šios būtų matomos tik esant idealioms oro sąlygoms, bet tai būtų vizualiai nereikšmingas objektas. Vėjo jėgainės įrengus 28 km atstumu jos bus matomos gero matomumo sąlygomis. Šie parkai būtų suvokiama kaip tolimo kraštovaizdžio elementas: jėgainės matomos kaip maži objektai, menčių sukimasis paprastai nepastebimas. Taigi neabejotinai įgyvendinus planus, pastatytų vėjų jėgainių parkus, negrįžtamai bus paveiktas esamas kraštovaizdis. Žmogaus įsikišimas į gamtinę aplinką turi būti įvertintas visapusiškai, išnagrinėtos visos galimos naujos ūkinės veiklos pasekmės, rengiant vystymo planą svarbiausia remtis darnios plėtros principais t. y. vystymasis, tenkinantis dabartinio laikotarpio poreikius, neturi sudaryti pavojaus būsimoms kartoms juos tenkininti tai pat kalbant ir apie rekreacinius.</p> <p>Pažymėtina, kad planuojama teritorija, kurioje numatoma įrengti vėjo jėgainių parkus, į Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703, galiojimo ribas nepatenka. Remiantis šio plano sprendimiais Baltijos jūros akvatorijos kraštovaizdis (jūrovaizdis), kaip erdvė, sudaranti atskirą makrogeosistemą, kraštovaizdžio plane (Aikštinamasis raštas, 27 punktas) traktuojamas autonomiškai ir su kontinentiniu Lietuvos kraštovaizdžiu į bendrą ekologinę struktūrą skaičiavimuose neįtrauktas. Kraštovaizdžio reglamentinėje diferenciacijoje nustatytų tausojančio bei intensyvaus naudojimo arealų santykis – 34 %/66%. Vertinti šį santykį vien Lietuvos teritorinių vandenų kontekste nėra poreikio, nes jūrinė ekosistema yra vientisa ir bet kokiam jos vertinimui ekologiniu ar kraštovarkos požiūriu reikalingas atskiras nagrinėjimas ir specialūs sprendimai. Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas numato, kad jūrinio naudojimo tematikai reikalingas atskiras nagrinėjimas ir/ar specialūs (jūrinę teisę atitinkantys) sprendimai.</p>	<p style="text-align: center;">4</p> <p>ir netikslinga atlikti papildomus tyrimus dėl vėjo elektrinių parkų poveikio gamtiniam kraštovaizdžiui, bei jų įtakos pajūrio savivaldybių rekreacinio potencialo sumažėjimui. Paminėtina, kad vizualinis poveikis detaliau bus vertinamas atliekant planuojamų įrengti vėjo elektrinių parkų poveikio aplinkai vertinimus.</p> <p>Atsižvelgta daliniai:</p> <p>Atsakymai dėl vėjo elektrinių įrengimo atstumu ir poveikio kraštovaizdžiui reikšmingumo pateikti aukščiau.</p> <p>SPAV ataskaitoje (6.4.4 punktas) numatyta, jog siekiant užtikrinti, kad Vystymo plano sprendinių įgyvendinimas neturės neigiamų vizualinių pasekmių jūriniam kraštovaizdžiui prieš pradėdant VE parkų įrengimo techninį projektavimą turi būti atliktas VE parko vystytojų pasirinktų VE modelių bei VE išdėstymo planuojamoje teritorijoje poveikio kraštovaizdžiui įvertinimas, pagal poreikį numatant VE modelių aukštingumo ribojimą, kad arčiausiai kranto įrengiamos elektrinės neturėtų reikšmingo neigiamo vizualinio poveikio krante esančių regyklų atžvilgiu.</p> <p>Palangos kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taskai ir vizualiai raiškūs gamtos ir (ar) nekultūrinio kultūros paveldo objektų apžvalgos taskai, esantys Pajūrio juostoje, kurie bus įtraukti į rengiamą sąrašą turės būti naudojami vėlesniuose vertinimo etapuose, t.y. rengiant jūrinį VE parkų poveikio aplinkai vertinimus.</p>	

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasiryšimai	Pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
6	<p>UAB "AVEC" Gedimino per. 38, Vilnius</p> <p>Raštas: Nr. - , 2021-09-24</p> <p>Registruota Energetikos ministerijoje 2021-09-27,</p> <p>rašto Nr. 2-4411.</p> <p>Atsakyta Energetikos ministerijos 2021-10-11 raštu Nr. 3-1724.</p>	<p>Pažymėtina ir tai, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. D1-885 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimu, bei vykdant Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2021 m. rugpjūčio 4 d. raštu Nr. (65)-D8(E)-5159 pavestus reikalavimus, išrinkti vertingiausi Palangos krašto vaizdžio panoramų apžvalgos taškai ir vizualiai raiškūs gamtos ir (ar) nekilmuojamojo kultūros paveldo objektų apžvalgos taškai bei sudaryti jų sąrašai, kurie yra sukelti į ArcGIS Survey123, ir kurių dalis yra Pajūrio juostoje.</p> <p>Aplinkos ir klimato kaitos problemoms spręsti Europos Sąjunga paskelbė žaliąjį kursą, kurio reikalaujama kuo sparčiau pereiti prie jūros vėjo energetikos. Manytina, jog elektros tinklai privalo prisitaikyti prie vėjo elektrinių parko plėtros, o ne atvirkščiai. Juo labiau, kad LITGRID yra pareiškęsi galinti prijungti prie elektros tinklo 1400MW jūros vėjo elektrinių iki 2030 metų. Todėl tikslinga specialiajame plane numatyti, jog vėjo elektrinių parkų plėtra vykdytina ne prioritetingu ar sekanciais etapais, o vienu etapu visai 2.436 MW Baltijos jūros teritorijai.</p> <p>Siūlytina prioritetai skirti tiems plotams, kuriuose poveikio aplinkai rengiamos, tuo pačiu atskirai išskiriant ir galiojančios ir/ arba šiuo metu vertinimo ataskaitos parengtos ir galiojančios ir/ arba šiuo metu rengiamos, tuo pačiu atskirai išskiriant ir priskiriant Pirmuoju etapu vystomam plotui šiame rašte nurodytomis koordinatėmis esantį plotą, kuriame AVEC yra atlikusi poveikio aplinkai vertinimo procedūras ir turi galiojančią poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą, atsižvelgiant į ataskaitoje nurodytus techninius parametrus (maksimali vėjo parko galia - 266 MW).</p>	<p>Neatsižvelgiama</p> <p>Vadovaujantis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalis (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai naudojama (naudojamos) tik turint Vyriausybės įgaliotos institucijos išduotą leidimą. Šis leidimas išduodamas konkurso būdu, o konkursas (konkursai) organizuojamas (organizuojami) ir leidimas (leidimai) plėtrai ir eksploatacijai išduodamas (išduodami) ne anksčiau, negu yra priimtas Vyriausybės nutarimas. Konkursą privalo organizuoti Vyriausybės įgaliota institucija per 6 mėnesius nuo paraiškoms organizuoti konkursą gavimo dienos. Vyriausybės nutarime nustatytoms dalims ir įrengtosioms galioms. Pažymėtina, kad Vyriausybės nutarimo nuostatos, įtvirtinančios Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį, kurioje tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai iki 2030 metų, ir šių elektrinių įrengtąją galią, įsigalioja 2023 m. vasario 1 d.</p> <p>Paminėtina, kad šiuo metu Energetikos ministerijos užsakymu atliekamas pirmojo iki 700 MW galios vėjo elektrinių parko jūrinėje teritorijoje poveikio aplinkai vertinimas, numatomas jo trukmė - 2 metai. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktą pasiūlymą neatsižvelgiama.</p>

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasiūlymai	Pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
7	<p>UAB "Ignitis renewables", Žvejų g. 14, Vilnius, Raštas: Nr. REN-SR-13, 2021-09-29</p>	<p>Atsižvelgiant į bendrojo plano sprendinius, siūlome į koncepciją įtraukti kaip perspektyvinę teritoriją ir priekrantėje esantį plotą, kuriame bendrasis planas numato vėjo jėgainių plėtrą. Mūsų žiniomis, šios teritorijos buvo atsisakyta dėl galimo gynybinių radarų veikimo trikdžių, tačiau AVEC dar 2012 metais yra gavusi LR Krašto apsaugos ministerijos (toliau - KAM) raštišką nuomonę, kad pritaikius tam tikrus techninius sprendimus vėjo jėgainių statyba priekrantėje galima. Taip pat norime atkreipti dėmesį, kad priekrantės plote AVEC taip pat yra atlikusi poveikio aplinkai vertinimo tyrimus, kurių rezultatai buvo palankūs vėjo jėgainių statybai ir tam neprieštaravo nei viena suinteresuota institucija, išskyrus tuo metu teritoriją valdžiusi Palangos miesto savivaldybė (dabar teritorija priklauso Lietuvos Respublikai). Siūlome priekrantėje esančią bendrajame plane vėjo jėgainių statybai numatytą teritoriją įtraukti į vystymo koncepciją su sąlyga, kad vėjo jėgainių plėtros joje techniniai sprendiniai turi būti suderinti su KAM.</p>	<p>Neatsižvelgiama</p> <p>Pagal Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, gali būti taikomi vėjo elektrinių projektavimo ir statybos apribojimai, žemėlapiu sudarymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2012 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. V-921 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, gali būti taikomi vėjo elektrinių projektavimo ir statybos apribojimai, žemėlapiu sudarymo metodikos patvirtinimo“, yra sudarytas ir patvirtintas Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapis (patvirtintas 2016 m. vasario 15 d. Lietuvos kariuomenės vado įsakymu Nr. V-217). Šiame žemėlapyje nurodyta, kad Lietuvos Respublikos bendrojo plano papildyme jūrinių teritorijų dalyje „Jūrinės teritorijos“, patvirtintame Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. XII-1781 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano dalies „Jūrinės teritorijos“ patvirtinimo“, priekrantėje esanti teritorija, skirta atsinaujinančios energetikos plėtojimui, patenka į „raudoną“ teritoriją, kurioje vėjo elektrinių projektavimo ir statybos darbai draudžiami, todėl vėjo elektrinių įrengimas joje negalimas. Pažymėtina, kad rengiamu Vystymo planu planuojama teritorija yra nurodyta Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo plano parengimo ir jo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrų atlikimo dokumentų parengimo paslaugų pirkimo techninėje specifikacijoje ir šiame etape negali būti keičiama.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktą pasiūlymą neatsižvelgiame.</p> <p>Atsižvelgta dalinai</p> <ul style="list-style-type: none"> nesant numatomų tyrimų rezultatams Vystymo plano koncepcijos ataskaitoje ir SPAV ataskaitoje nustatomo infrastruktūros koridoriaus tarp I etapu numatomo vystyti ploto ir ploto B plotis nustatomas 1,1 km. kitų koridorių praplėtimas nenumatomas, kadangi vėjo elektrinių lokalizaciją Vystytojas parkų teritorijose galės parinkti laisvai.

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasiūlymai	Pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2 Registruota Energetikos ministerijoje 2021-09-29, rašto Nr. 2-4472. Atsakyta Energetikos ministerijos 2021-10-13 raštu Nr. 3-1745.	3 Atsižvelgiant į tai, kad pirmuoju etapu numatomas projektas bus pastatytas anksčiau už plotų A, B ir C projektus, kaip bus išspręstas energijos gamybos sumažėjimas pirmuoju etapu vystomame projekte dėl paskesnių projektų išvystymo? Pirmojo projekto metinės gamybos nuostoliai gali būti ženklūs ir neigiamai paveikti projekto ekonominius rodiklius.	4 Neatsižvelgta Pastaba nėra susijusi su rengiamojo Vystymo plano SPAV ataskaita ir jo koncepcijomis. Paminėtina, kad šiuo metu numatoma vystyti pirmąjį iki 700 MW vėjo elektrinių parką Lietuvos jūrinėje teritorijoje. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos atsinajūnanciu išteklių energetikos įstatymu, pasiektus Vyriausybės nutarime nustatytas elektrinių įrengtąsias galias ir (ar) atsiradus papildomų elektros energijos gamybos pajėgumų plėtros poreikiui, Vyriausybės įgaliojama institucija įvertinti jų įrengimo tikslingumą ir prirėikus peržiūrės ar atnaujinti reikalingų tyrimų ir kitų veiksmų rezultatus ir pateikti pasiūlymus Vyriausybei dėl nurodyto Vyriausybės nutarimo pakeitimo. Atitinkamai, nesant patvirtintiems tolimesnės plėtros etapams, šuo metu elektros energijos gamybos sumažėjimo pirmame vėjo elektrinių parke klausimo spręsti netikslinga.
		3 Siūlytina koridorių tarp pirmuoju etapu numatomo projekto ir ploto B formuoti ne kaip laužinę, bet tiesią liniją ir taip sudaryti daugiau lankstumo pirmojo ploto vėjo elektrinių išdėstymo optimizavimui (pavyzdžiui galimybė numatyti „piltuvo formos“ išdėstymą pagal dominuojančią vėjo kryptį, atitinkamai tiesią liniją tarp pirmuoju etapu numatomo ploto ir ploto B) bei pagerinti navigacinį saugumą jūroje. Taip pat tai padėtų sumažinti pirmojo etapo projektavimo ir statybos etapo rizikas, susijusias su tikėtina moreninio-uolėto dugno sandara šiaurės rytinėje pirmojo etapo ploto dalyje. Nepalankios poliniams fundamentams ir kabelių tiesimui dugno formacijos galėtų lėmti mažesnį nei 700 MW parko įgyvendinamumą tokioje teritorijoje ar ženklų kaštų, atitinkamai konkurso sandorio kainos augimą.	4 Neatsižvelgta I pasiūlymą neatsižvelgiama, kadangi vėjo elektrinių plėtos galia ir teritorija bei jos forma jau yra įtvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 697 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinajūnanciu energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtųjų galių nustatymo“. Paminėtina, kad vėjo elektrinių įrengimo konkretizuotus sprendinius pasirinkti vėstytojas techninio projekto rengimo metu.
		3 SPAV projekto 1.5.2 skyriuje preliminariai vertinamos konkretaus vieno modelio ir 12 MW galios turbinos ir teigiama, kad techninio projektavimo etape, bus parinktos geriausiai tinkančios vėjo elektrinės bei patikslinti fiziniai-techniniai parametrai, įskaitant galia. Tačiau tame pačiame puslapyje išnašoje Nr. 10 pasisakoma, kad „(...) j naudoti galingsnės vėjo elektrinės netikslinga, nes (...)“. Prašome ištaisyti galima neatitiktį ir patikslinti išnašą.	4 Atsižvelgta I pasiūlymą SPAV ataskaitoje ištaisyti netikslingumą 1.5.2 papunktyje ir išnašoje, atsižvelgiama, numatant, kad rengiamas Vystymo planas neriboja vėjo elektrinių vėstytojų galimybių pasirinkti kitokios (ir didesnės nei 12 MW) galios vėjo elektrinių modelių, kai bus rengiami techniniai projektai, atsižvelgiant i numatomus atlikti vėjo greičio ir kitų parametru matavimo rezultatus, o taip pat poveikio aplinkai vertinimų reikalavimus
		3 Atkreiptinas dėmesys, kad atsižvelgiant į sparčias technologijų tobulinimo tendencijas konkurso dalyviai savo konkursinius pasiūlymus grįs dar neprieinamais rinkoje konkurso metu, tačiau numatomais statybos laikotarpiu technologijos tiekėjų nurodomais techniniais sprendimais ir parametrais, pavyzdžiui 16 – 20 MW turbinomis.	4 Neatsižvelgta Atliekant pirmųjų vėjo elektrinių iki 700 MW galios, kurios numatomos vėstyti Lietuvos jūrinėje teritorijoje iki 2030 m., poveikio aplinkai vertinimą, bus vertinami ir galingsni iki 16 MW galios vėjo elektrinių modeliai. Pažymėtina, kad konkrečius vėjo elektrinių modelius pasirinkti vėstytojas, atsižvelgiant i vėjo greičio ir kitų parametru matavimo rezultatus.

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasiūlymai	Pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
		<p>Teritorijos ribas nagrinėjantis teritorijų planavimo dokumentas ar jo SPAV neturėtų nustatyti būsimų sprendimų lankstumą ir teritorijos panaudojimo efektyvumą mažinančių ribojimų ar išankstinių sprendimų. Konkrecią technologiją ir techninius vėjo elektrinių parko visumą sudarančius sprendimus (įskaitant bet neapsiribojant: vėjo elektrines, fundamentus, kabelius, pastotę ar kelias pastotes pagal savo pasirinktą elektros koncepciją, konkrečias lokacijas ir kita) turės pasirinkti konkurso laimėtojas atitinkamame pasirengimo stadijoje, tikėtina 2024-2027 m. horizonte. Siūlytume Vystymo plano koncepcijoje bei SPAV aiškiai numatyti galimybę konkurso laimėtojui pasirinkti konkrečius techninius sprendinius bei papildomų Vystymo plano ar SPAV korekcijų ateityje.</p>	<p>Atsižvelgta I pasiūlymą užtikrinti Vystymo plano sprendinių lankstumą bei numatyti galimybę vystytojams pasirinkti konkrečius techninius sprendinius bei papildomo Vystymo plano korekcijų atsižvelgiant, numatant, kad Vystymo planas neriboja vėjo elektrinių vystytojų galimybių pasirinkti kitokios galios vėjo elektrinių modelių.</p>
8	<p>Palangos miesto savivaldybė Vytauto g. 112, Palanga Raštas: Nr. (4.12.E)D12-113, 2021-10-06 Registruota Energetikos ministerijoje 2021-10-06, rašto Nr. 2-4573. Atsakyta Energetikos ministerijos 2021-10-20 raštu Nr. 3-1786.</p>	<p>Palangos - svarbiausio Lietuvos kurorto atveju ir nežymus vizualinis poveikis turėtų būti vertinamas kaip reikšmingas, todėl kategoriškai nesutinkame su Vystymo plano strateginiame pasekmių vertinimo ataskaitos išvada: „Igyvendinus Vystymo plano sprendinius, didelių akvatorių gamtinis Lietuvos Baltijos jūros kraštovaizdis bus papildomas technogeniniais objektais. Pagal atliktą vertinimą, nustatyta, kad arčiausiai Lietuvos Baltijos jūros kranto būsiančios VE, esant itin skaidriam orui ir geroms matomumo sąlygoms, bus įžiūrimos/matomos, bet į vizualiai reikšmingo poveikio zoną pajūryje esantys didelio intensyvumo bendro naudojimo paplūdimiai ar regyklos nepateks (pagal prognostinius vizualinio poveikio vertinimo rezultatus, tam, kad VE parkų į vizualinis poveikis kranite esančioms regykloms taptų vizualiai reikšmingas, t. y. kad vertikalaus matymo kampas pasiektų daugiau nei 1°, VE bendras aukštis turėtų siekti daugiau nei 500 m - tokio aukščio VE nėra gaminamos ir diegiamos nebus). Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad visų alternatyvų atveju neigiamos pasekmės kraštovaizdžiui bus mažai reikšmingos“.</p>	<p>Neatsižvelgta SPAV ataskaitoje vėjo elektrinių parkų vizualinio poveikio reikšmingumas nustatymas pagal objektyvių kriterijų - vertikalaus matymo kampa.</p>

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasiūlymai	Pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
		<p>Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas numato, kad jūrinio naudojimo tematikai reikalingas atskiras nagrinėjimas ir/ar specialūs Planų ir programų, kartu ir rengiamo Vystymo plano, strateginį pasekmių aplinkai vertinimą, proceso (jūrinę teisę atitinkantys) sprendimai. Atsižvelgiant į tai manoma, kad dalyvių santykius, taip pat vertinimo ir sprendimo priėmimo sąsajas nustato Planų ir programų strateginio didėles reikšmės objekto - vėjo jėgainių parko Baltijos jūros pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašas. Vienas iš klausimų, kurie privalomai yra aptartami plano akvatorijoje projektas turėtų būti planuojamas ir gyvenaminas tik SPAV rengimo metu yra formuojamų teritorijų planavimo dokumento sprendinių sąsaja su kitais planais po sprendinių dėl jūrinio kraštovaizdžio priėmimo ir specialiu ir programomis. Šiuo metu Lietuvoje kraštovaizdžio tvarkymo principai yra numatyti galiojantiame reglamentu parengimo. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą informaciją Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane. Kaip pastabojė teisingai pastebėta, SPAV ataskaitoje yra prašome Jūsų inicijuoti Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo įvardinta, kad Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas (patvirtintas 2015 metais) numato, kad plano pakeitimų ar naujų (papildomų) dokumentų dėl jūrinio jūrinio naudojimo tematikai reikalingas atskiras nagrinėjimas ir/ar specialūs (jūrinę teisę atitinkantys) kraštovaizdžio bei Baltijos jūros erdvės galimo panaudojimo sprendimai. Pažymėtina, kad atsinaujinančių energijos šaltinių, įskaitant ir vėjo energiją, naudojimas Vėjo jėgainių vystymui parengimą, taip pat papildomų tyrimų, jūroje Lietuvai priklausančioje akvatorijoje yra numatytas dar 2015 metais patvirtintame Lietuvos pagal realią Baltijos jūros pakrantės su iškilusiais apžvalgos taskais Respublikos teritorijos bendrojo plano papildyme jūrinii teritorijų dalimi, taip pat yra numatytas ir situacija, dėl vėjų jėgainių parkų poveikio gamtiniam kraštovaizdžiui, naujame Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane Lietuva 2030 (Patvirtintas Lietuvos bei jų įtakos pajūrio savivaldybių rekreacinio potencialo mažėjimui, Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos atlikimą. Bei užtikrinti, kad projektuojami vėjo jėgainių parkai nebus bendrojo plano patvirtinimo“). Pažymėtina, kad rengiamas Vystymo planas atitinka ir kitus strateginius matomi nuo kranto bei neigiamai neįtakos esamo Baltijos jūros Lietuvos dokumentus, kaip pavyzdžiui Lietuvos energetinės nepriklausomybės strategiją, atsižvelgiant į kraštovaizdžio, nesumažins turimo rekreacinio potencialo ir bus kurio Vystymo plano sprendinių formavimas ir tvirtinimas negali būti atidėtas iki šių dienų inicijuoti išaugotas, technogeniškai neužterštas, unikalus Lietuvos pajūrio Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano pakeitimų ar naujų (papildomų) dokumentų dėl jūrinio kraštovaizdžio su nepakartojamais saulėlydžiais. kraštovaizdžio bei Baltijos jūros erdvės galimo panaudojimo Vėjo jėgainių vystymui parengimo.</p> <p>Iš anksto dėkojame bei tikimės sėkmingo tolimesnio Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas yra patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 „Dėl Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“, todėl Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano pakeitimus ar papildomus su jūrinii kraštovaizdžiu susijusių teisės aktų rengimą, įvertinus poreikį, galėtų inicijuoti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija.</p>	

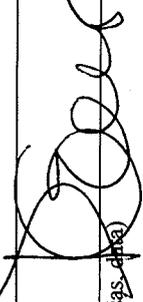
Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasitylimai	Pasitylimų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
9	<p>Ataskaitos medžiaga ir rengėjų teiginiai vienareikšmiškai patvirtina (4.6.2.3 lent., 103 p. pirmoji pastraipa, prastos kokybės 4.6.3.2 - 4.6.3.5 pav.), kad vėjo jėgainės bus matomos nuo Palangos miesto savivaldybės rekreacinių teritorijų Baltijos jūros pakrantėje. Ataskaitoje nurodoma, kad „Igyvendinus Vystymo plano sprendimus, atsirandantis raiškios technogeninės vertikalios dominantes sumažins esamo didelių akvatorių gamtinio kraštovaizdžio natūralumą“. Tai yra nepriimtina iš esmės.</p> <p>Raštas: Nr. 21/9-1, 2021-9-30 (raštas gautas kaip Palangos m. sav. rašto Nr. (4.12.E)D12-113 priedas)</p> <p>Registruota Energetikos ministerijoje 2021-10-06, rašto Nr. 2-4573. Atsakyta Energetikos ministerijos 2021-10-20 raštu Nr. 3-1786.</p>	<p>Atsižvelgta dalinai</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą SPAV ataskaitoje pakeistas 4.6.3.2–4.6.3.5 paveikslų formatas pateikiant didesnio formato vaizdą. Vystymo plano sprendinių vizualizacijoje arvaizuojamų vėjo elektrinių parkų artimiausios vėjo elektrinės yra apie 30 km atstumu nuo kranto linijos. Akcentuotina, kad SPAV ataskaitoje yra įvertinta tai, kad iki Vystymo plano teritorijos nuo kranto linijos yra 26,3 km, tačiau dalyje Vystymo plano teritorijos vėjo elektrinių įrengimas neplanuojamas dėl nacionalinio saugumo apribojimų. Vyriausybės nutarimu numatoma vėjo elektrines plėtoti $\geq 29,5$ km atstumu nuo kranto, kas atitinka Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano tekstinės dalies 583 punkto nuostatas. Papildomai atkreiptinas dėmesys, kad Vystymo plane ir SPAV ataskaitoje nėra parenkamas nei plėtotinų vėjo elektrinių modelis, nei jų išdėstymas. Šie darbai bus atliekami vėlesniuose projekto vystymo etapuose, kurių metu atstumas nuo kranto iki artimiausių vėjo elektrinių dar bus tikslinamas, bet, kaip minėta, vėjo elektrinės dėl nacionalinio saugumo apribojimų, negalės būti plėtojamos arčiau nei 29,5 km nuo kranto.</p> <p>Neatsižvelgta</p> <p>Ataskaitoje 6.4.4 p. teisingai nurodyta, kad „... analizuojanti kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo strategijų sistemą ir konkretizuotus kraštovaizdžio tvarkymo reglamentus Jūrinio naudojimo tematikai yra reikalingas atskiras nagrinėjimas ir/ar specialūs (jūrinę teisę atitinkantys) sprendimai“. Akivaizdu, kad šiuo metu jūrinio kraštovaizdžio reglamentai nėra parengti ir šiai erdvei tinkamų sprendimų šalyje taip pat nėra. Taip pat akivaizdžiai matome, kad sausumos teritorijoms pritaikytų poveikio vertinimo metodikų taikymas jūros akvatorijos situacijoje yra iškreipiantis tikėtina poveikį, tai yra, negali būti taikomas. Darytina išvada, kad tokiu atveju didelės reikšmės objekto - vėjų jėgainių parko Baltijos jūros akvatorijoje - projektas gali būti planuojamas ir įgyvendinamas tik po tokių sprendimų dėl jūrinio kraštovaizdžio prėmimo ir specialiųjų reglamentų parengimo.</p>	<p>Atsižvelgiant į pastabą SPAV ataskaitoje pakeistas 4.6.3.2–4.6.3.5 paveikslų formatas pateikiant didesnio formato vaizdą. Vystymo plano sprendinių vizualizacijoje arvaizuojamų vėjo elektrinių parkų artimiausios vėjo elektrinės yra apie 30 km atstumu nuo kranto linijos. Akcentuotina, kad SPAV ataskaitoje yra įvertinta tai, kad iki Vystymo plano teritorijos nuo kranto linijos yra 26,3 km, tačiau dalyje Vystymo plano teritorijos vėjo elektrinių įrengimas neplanuojamas dėl nacionalinio saugumo apribojimų. Vyriausybės nutarimu numatoma vėjo elektrines plėtoti $\geq 29,5$ km atstumu nuo kranto, kas atitinka Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano tekstinės dalies 583 punkto nuostatas. Papildomai atkreiptinas dėmesys, kad Vystymo plane ir SPAV ataskaitoje nėra parenkamas nei plėtotinų vėjo elektrinių modelis, nei jų išdėstymas. Šie darbai bus atliekami vėlesniuose projekto vystymo etapuose, kurių metu atstumas nuo kranto iki artimiausių vėjo elektrinių dar bus tikslinamas, bet, kaip minėta, vėjo elektrinės dėl nacionalinio saugumo apribojimų, negalės būti plėtojamos arčiau nei 29,5 km nuo kranto.</p>

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pastūlymai	Pastūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	<p>3</p> <p>Ataskaitoje 6.4.4 p. nurodoma, kad „Naujų raiškų vertikalių dominančių atsiradimas jūriname kraštovaizdyje gali sukelti visuomenės nepasitenkinimą“. Tačiau šių dienų realių neatitinkamoliau pateiktas teiginys, kad realūs ir pagrįstus visuomenės kylančius klausimus dėl VE parko vizualinės taršos gali išspręsti „...“ informacinės akcijos“. Išprususiai ir pilietišškai visuomenei reikalingi konkretūs ir profesionalūs atsakymai į pagrįstus klausimus ir abejones dėl projekto planuojamos vizualinės taršos atsiradimo reikšmingoje Palangos miesto savivaldybės teritorijoje.</p> <p>Techninės pastabos:</p> <p>Vertikalaus matymo kampo skaičiavimas komentuojamas remiantis teorine iš vartotojo vadovo paimta schema (4.6.2.2 lent.). Neatitinkancia nagrinėjamos Baltijos jūros pakrantės su kopomis situacijos. Siūlome pateikti realią Baltijos jūros pakrantės su iškilusiais apžvalgos taškais kopose situaciją atitinkantią schemą.</p> <p>Vizualinės taršos poveikio laipsnis priklauso nuo vietovės, kurioje jis yra matomas, svarbos. Todėl Palangos, svarbiausio Lietuvos kurortinio miesto, sutraukiančio didžiausius rekreacijos srautus, atveju ir nežymus vizualinis poveikis vertintinas kaip reikšmingas. Todėl siūlome iš ataskaitos 107 p. „reikšmingo neigiamo vizualinio poveikio“ išimti žodį „reikšmingo“.</p>	<p>4</p> <p>Neatsižvelgta</p> <p>SPAV ataskaitoje nurodoma, kad pagrindinis visuomenės informavimo tikslas yra suteikti kuo daugiau informacijos apie planuojamas veiklas jūroje ir galimus jų poveikius ir užtikrinti, kad visuomenei būtų išsamiai ir kokybiškai atsakoma į kylančius klausimus, taip sumažinant nežinomybės baimę ir išskaidant abejones.</p>
		<p>Neatsižvelgta</p> <p>SPAV ataskaitoje pateiktos schemos tikslas yra paaiškinti vertikalaus kampo skaičiavimo principą. Pažymėtina, kad skaičiuojant matymo kampus kiekviename vizualizacijai pasirinktame taške buvo taikomas aktualus taško aukštis virš jūros lygio. Baltijos jūros pakrantės su kopomis situacijos schemos pateikimas neturi įtakos skaičiavimo rezultatų tikslumui.</p>	
		<p>Neatsižvelgta</p> <p>Į pasiūlymą SPAV ataskaitos tekste, kur pateikiama informacija apie vizualinio poveikio reikšmingumą, atsakyti žodžio „reikšmingas“, nebus atsižvelgta. Pažymėtina, kad SPAV ataskaita rengiama vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu. Šio aprašo II skyriaus 5.1 punktą nustato, kad vienas iš SPAV tikslų yra nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas plano ar programos įgyvendinimo pasekmes aplinkai. Taip pat šio aprašo 2 priede privalomoje SPAV ataskaitos sudėtyje yra aiškiai nurodyta, kad SPAV ataskaitoje turi būti vertinamos galimos reikšmingos pasekmės aplinkai, įskaitant kraštovaizdį, ir turi būti nustatytos priemonės plano ar programos įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti.</p>	

<p>Planuojamo VE parko matomumo analizė buvo atliekama vertinat VE vertikalaus matymo kampą (6.4.2 sk.). Vertinant bendrą vizualinį poveikį svarbi potencialios taršos šaltinio vertikalaus (matymo aukščio) ir horizontalaus (matymo pločio) vaizdų matymo kampo analizė. Siūlome papildyti SPAV vizualinės taršos kraštovaizdžių analizę, įvertinant papildomai planuojamų VE horizontalaus matymo kampo matomumą ir bendrai vertinti VE eksponavimo suminį poveikį vertikaloje ir horizontalioje plokštumoje. Siūlome, kad poveikio kraštovaizdžiui klausimus nagrinėtų ir vertintų kraštovaizdžio formavimo išsilavinimą, profesinio ir mokslinio darbo patirtį turintys specialistai.</p> <p>Visa ataskaitos medžiaga liudija, kad VE Baltijos jūros akvatorijoje projektu aplinkos taršą gaminant elektros energiją iš iškastinio kuro siūloma keisti į vizualinę vertingų šalies teritorijų taršą VE objektais. Todėl jau SPAV stadijoje turėtų būti pateikti ne tik vietos parinkimo alternatyvų, bet apskritai elektros gamybos vėjo įėgainėmis ribotoje Lietuvai priklausančioje Baltijos jūros akvatorijoje tikslingumo ir alternatyvių gamybos būdų analizė</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Vadovaujantis galiojančiomis ir patvirtintomis poveikio kraštovaizdžiui vertinimo metodikomis vertikalus ir horizontalus matymo kampai vertinami atskirai ir neparodo vėjo elektrinių eksponavimo suminio poveikio. Atkreiptinas dėmesys, kad nuo 2021 m. gruodžio 1 d. įsigalioja Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, pakeitimai, kurie numato, kad vertinant aukštesnių kaip 30 metrų ypatingųjų statinių (toliau – aukšti statiniai) poveikį kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui, numatomas aukštų statinių reikšmingas poveikis nustatomas atsižvelgiant į tai, ar:</p> <p>1.¹ aukšti statiniai patenka į valstybės lygmens specialiajame teritorijų planavimo dokumente – Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 „Dėl Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“; nustatytus ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealus ir vietoves bei labai didelio ir didelio estetinio potencialo ypač ir vidutiniškai raiškius kraštovaizdžio kompleksus (AI, AII, AIII, AIV, BI, BII, BIII ir BIV kraštovaizdžio vizualinės struktūros tipai) (toliau – YS kraštovaizdžio arealai);</p> <p>2.² aukšti statiniai nepatenka į YS kraštovaizdžio arealus, tačiau:</p> <p>2.1.³ aukšti statiniai bus matomi vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų apžvalgos lauke didesniu kaip 2,50° vertikalaus matymo kampu iš YS kraštovaizdžio arealuose esančių apžvalgos taškų. Apžvalgos taškai – bendrojo ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose nustatytos regyklės ar apžvalgos vietos, iš kurių žvelgiama į vertingiausias šalies kraštovaizdžio panoramas YS kraštovaizdžio arealų kryptimi. Apžvalgos lauko kraštinės ribos sutampa su matomomis panoramos ribomis. Vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų sąrašą tvirtina aplinkos ministras;</p> <p>2.2.⁴ aukšti statiniai bus matomi vizualiai raiškių gamtos ir (ar) nekilnojamojo kultūros paveldo objektų (toliau – vizualiai raiškūs objektai) apžvalgos lauke stebint juos iš apžvalgos taškų. Vienam vizualiai raiškiam objektui apžvelgti turizmo trasose (maršrutuose), pažintiniuose ar mokomuosiuose takuose, kitose viešajam naudojimui skirtose teritorijose parenkami ne daugiau kaip du apžvalgos taškai, kurie nustatomi ne didesniu kaip 2 km atstumu nuo vizualiai raiškių objektų. Apžvalgos lauko tarp stebėtojo ir stebimo vizualiai raiškaus objekto horizontalaus matymo kampas – 60°. Kai vizualiai raiškius objektus sudaro jų kompleksai (pvz., pilių, dvarų sodybų ir jų parkų, bažnyčių ansamblių, piliakalnių kompleksai), apžvalgos lauko horizontalaus matymo kampas skaičiuojamas nustatant po 30° į abi puses nuo vizualiai raiškaus objekto komplekso kraštinių ribų. Vizualiai raiškių gamtos ir (ar) nekilnojamojo kultūros paveldo objektų apžvalgos taškų sąrašą tvirtins aplinkos ministras.</p> <p>Pažymėtina, kad iki artimiausių vėjo elektrinių bus apie 30 km atstumas nuo kranto, o preliminariai apskaičiuotas vertikalaus matymo kampas iš krante analizuotų regyklų sudarys apie 0,5 laipsnio, t. y. planuojamas objektas bus nutolusių kraštovaizdžių zonoje apibrėžiamas kaip įžiūrimas objektas.</p> <p>Akcentuotina, kad vėjo energija yra pripažįstama kaip viena iš perspektyvių „žaliosios“ energijos rūšių pereinant nuo taršaus iškastinio kuro prie švaresnės elektros energijos gamybos.</p> <p>Kasmet didėjant elektros energijos poreikiui ir vartojimui, šis perėjimas yra esminis siekiant nors šiek tiek prislabdyti klimato kaitą ir apsaugoti žmonių gyvenamą aplinką nuo grėstančių gamtinių stichijų. Klimato kaita skaudžiai atsiliepa sparčiai kylančių pasaulinio vandenyno lygiu, krantų erozijos problemomis, štorminiais ir uraganiniais vėjais, kurie kasmet nuplauna bei ardo ir Palangos krantus.</p> <p>Todėl Vystymo plano sprendimais planuojami vėjo elektrinių parkai Baltijos jūroje ne tik keičia taršaus</p>
---	--

Eil. Nr.	Fizinio asmens vardas, pavardė ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinės adresas	Pasiūlymai	Pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
			<p>išskatinio kuro elektros gamybai naudojimą, bet ir ženkliai prisideda prie klimato kaitos mažinimo taip netiesiogiai įtakoja ir Palangos rekreacinių ruožų išsaugojimą klimato kaitos kontekste.</p> <p>[1] Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo (patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. D1-885 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“) 101¹.1 punktą</p> <p>[2] Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo 101¹.2 punktą</p> <p>[3] Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo 101¹.2.1 punktą</p> <p>[4] Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo 101¹.2.2 punktą</p>

Plano ar programos rengimo organizatorius Daiva Garbaliuskaitė, energetikos viceministrė
(vardas, pavardė, pareigos, parašas, data)

2022-01-07

LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖS JŪROS IR (AR) LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠSKIRTINĖS EKONOMINĖS ZONOS BALTIJOS JŪROJE TERITORIJA, SKIRTA ATSINAUJINANČIOS ENERGETIKOS PLĖTOJIMUI

VIEŠAS SUSIRINKIMAS DĖL VALSTYBĖS SPECIALIOJO TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTO KONCEPCIJOS IR STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO (SPAV) ATASKAITOS

PROTOKOLAS

2021-09-29, 13.00 val.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Gedimino per.38, 01104 Vilnius, 413 kab.
(papildomai vykdyta viešo susirinkimo tiesioginė internetinė vaizdo transliacija)

- Pirmininkas:** Mantas Morkvėnas, UAB „Ardynas“, projekto vadovas;
- Sekretorė:** Zita Labanauskienė, UAB „Ardynas“, teritorijų planavimo vadovė;
- Dalyvauja:** Jūratė Pravalackaitė, LR energetikos ministerija, Tvarios energetikos politikos grupės vadovė;
Darius Šaliūnas, UAB „Ardynas“ projekto vadovas;
Rosita Milerienė, VŠĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo instituto direktorė (prisijungė internetu);
Nerijus Blažauskas, VŠĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas, projekto vadovas (prisijungė internetu);
Arūnas Balčiūnas, VŠĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas, aplinkos inžinierius (prisijungė internetu)
- Visuomenės atstovai:** du UAB „AVEC“ atstovai; vienas UAB „Ignitis renewables“ atstovas, vienas Lietuvos vėjo elektrinių asociacijos atstovas ir trys atstovai prisiregistravę nuotoliniu būdu – viso prisiregistravo 7 visuomenės atstovai. Taip pat buvo keletas prisijungusių, bet neprisiregistravusių dalyvių.
- Svarstyta:** Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau - SPAV) ataskaita ir vystymo plano koncepcija.

UAB „Ardynas“ projektų vadovas Darius Šaliūnas pristatė viešo susirinkimo darbotvarkę:

- Informacija apie susirinkimo tvarką, susirinkimo dalyvių registravimas;
- Vystymo plano viešinimo procedūros;
- Vystymo plano koncepcijos pristatymas;
- Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) ataskaitos pristatymas;
- Klausimai – atsakymai, diskusijos.

UAB „Ardynas“ projekto vadovas Darius Šaliūnas informavo, kad bus vykdoma susirinkimo tiesioginė internetinė vaizdo transliacija, daromas viešo susirinkimo įrašas ir per 3 darbo dienas bus parengtas susirinkimo protokolas. Pristatė nuotolinio prisijungimo instrukciją ir klausimų pateikimo nuotoliniu būdu tvarką. Paaškino pasiūlymų teikimo tvarką ir atsakymų į gautus pasiūlymus parengimo ir išsiuntimo terminą. Susirinkimo dalyviai buvo informuoti, iki viešo susirinkimo buvo gauta keletas pasiūlymų, į kuriuos planavimo organizatorius kartu su Vystymo plano rengėju atsakys raštu ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo pasiūlymo gavimo dienos.

UAB „Ardynas“ projektų vadovas Darius Šaliūnas pristatė Vystymo plano tikslus ir uždavinius bei rengiamo Vystymo plano rengimo pagrindą.

Pademonstruota skaidrė su pažymėta planuojama teritorija – potenciali atsinaujinančios energetikos plėtojimo teritorija, kuri apibrėžta Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano (2015 m.), papildyto jūrinių teritorijų dalimi, techninės infrastruktūros brėžinyje. Teritorijos bendras plotas 644,33 km². Pristatytas LR Vyriausybės 2020 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 697 patvirtintas I etapu vystomas 137,5 km² plotas, kuriame bus statomas iki 700 MW įrengtosios galios vėjo elektrinių parkas.

Toliau buvo pristatytos Vystymo plano koncepcijos alternatyvos ir jų parinkimo principai, planuojamos teritorijos suskirstymas į 4 plotus ir šių plotų vystymo etapiškumas.

Projekto vadovas Darius Šaliūnas pristatė kartu su VŠĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo instituto specialistais parengtą strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) ataskaitą, supažindino su SPAV procedūromis ir SPAV proceso dalyviais. Buvo pristatyta, kokiais aspektais išnagrinėtos ir vertinamos Vystymo plano koncepcijos alternatyvos, apžvelgtos pasekmių aplinkai mažinimo priemonės. Apibendrinant paminėta, kad vertinant Vystymo plano įtaką šalies vystymuisi, nagrinėjamos koncepcijos alternatyvos SPAV ataskaitoje įvertintos darnaus vystymosi aspektu, t. y. lygiaverčiai atsižvelgiant į pasekmes gamtinei aplinkai, socialinei sferai ir ekonomikai.

Atlikus multikriterinę analizę darnios plėtros pagrindu, palankiausiai vertinamos IV-(1) ir I-(1) koncepcijos alternatyvos.

Darius Šaliūnas padėkojo už dėmesį, pranešė apie pristatymo pabaigą ir priminė apie galimybę užduoti klausimus nuotoliniu būdu.

Klausimai-atsakymai:

Darius Šaliūnas paklausė, ar turi klausimų salėje susirinkę visuomenės atstovai?

UAB „AVEC“ atstovai atsakė, kad klausimai yra tie patys, kurie pateikti raštiškai.

Darius Šaliūnas atsakė, jog į raštu pateiktus klausimus ir pasiūlymus bus atsakyta raštu Vystymo plano organizatoriaus kartu su SPAV rengėju ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo pasiūlymo gavimo. Atsakymai pasiūlymų teikėjams bus išsiųsti elektroniniu paštu, pasiūlymų/ klausimų įvertinimas bus įdėtas į SPAV ataskaitą – į visuomenės pasiūlymų įvertinimo pažymą (lentelę) bei pateiktas SPAV subjektams. Darius Šaliūnas taip pat pridūrė, kad analogiškai bus daroma ir su kitų suinteresuotų įstaigų/ visuomenės atstovų raštu pateiktais pasiūlymais.

Internetu pasijungęs visuomenės atstovas paklausė: „Ar teisingai supratau, kad šiam etape ir liks visos 4 koncepcijos alternatyvos ir realiai pasirenkama konkreiti bus tik jau vystant pirmą ir kitus parkus?“

Darius Šaliūnas atsakė: jog pabaigus SPAV procedūras Vystymo plano organizatorius pasirinks vieną koncepcijos alternatyvą – greičiausiai bus pasirinkta IV-(1) arba I-(1) alternatyva, kadangi, vertinant multikriterine analize darnaus vystymosi aspektu, jos yra pačios perspektyviausios. Taip pat pridūrė, kad SPAV ir Vystymo plano koncepcijos ataskaitoje yra numatomos išimtys, kad atsiradus tam tikroms aplinkybėms, antruoju etapu gali būti vystomas ne *a priori* numatytas plotas A, o į Lietuvos žemyninės dalies elektros perdavimo tinklus pajungiami daugiau nei 2 jūrinių vėjo elektrinių parkai.

Internetu pasijungęs visuomenės atstovas paklausė: „Pagal dabartinį planą, kas bus atsakingas už detalius dugno tyrimus (dėl angliavandenilių išteklių, minų, kultūros objektų)? Čia vystytojo ar iki pirmojo vėjo energetikos konkurso atliekamų valstybės tyrimų dalis?“

Nerijus Blažauskas atsakė, jog angliavandenilių bei kitų geologinių ir geofizinių tyrimų pirkimo sąlygas šiuo metu ruošia Energetikos ministerija kartu su Energetikos agentūra ir šios paslaugos turėtų būti nupirktos per artimiausius mėnesius, o tyrimai atlikti per sekančius metus. Tai reiškia, kad iki numatomo VE parkų vystymo aukciono, numatyto 2023 metais, šie tyrimai bus atlikti.

Darius Šaliūnas paprašė atsakyti dėl minų ir kultūros paveldo objektų tyrimų.

Nerijus Blažauskas atsakė, kad lygiagrečiai bus atliekami visi pagrindiniai tyrimai, reikalingi saugiam VE parkų vystymui, t. y. numatomas atlikti visas kompleksas tyrimų – angliavandenilių tyrimai bei dugno paviršiaus tyrimai, įskaitant archeologinius galimus radinius ir pavojingus objektus. Pirkimas šiems tyrimams atlikti artimiausiu metu turėtų būti paskelbtas ir į visus klausimus turėtų būti atsakyta per sekančius metus.

Lietuvos vėjo elektrinių asociacijos atstovas pasiteiravo: SPAV ataskaitoje yra paminėta, kad triukšmingus VE įrengimo darbus negalima bus atlikti žiemos mėnesiais, ar tai yra rekomendacija ar reikalavimas?

Rosita Milerienė atsakė, kad terminas yra susijęs su paukščių apsauga ir jiems svarbiais periodais. Visos SPAV numatytos aplinkosauginės priemonės tikslinamos vėliau atliekant poveikio aplinkai vertinius, atsižvelgiant į detalius tyrimus. SPAV etape yra parenkamos rekomendacinio pobūdžio priemonės, į kurias reikia atsižvelgti vėlesniuose etapuose ir jas tikslinti, t. y yra atsižvelgti taip, kad patikslinti, kokioms rūšims ir kokie laikotarpiai yra jautrūs ir pan.

Lietuvos vėjo elektrinių asociacijos atstovas paklausė: dėl VE aukščio kraštovaizdžio vertinime – SPAV ataskaitoje vertinta tikrai 250 m aukščio vėjo elektrinės, ar bus atsižvelgta ateityje vertinant ir aukštesnes?

Arūnas Balčiūnas atsakė, kad SPAV rémuose pasirinktas vienas konkretus (250 m) VE aukštis siekiant įvertinti tokio Vystymo plano galimybes ir atitikimą teritorijų planavimo dokumentams. Detalių VE aukščių parinkimo, traukiantis nuo kranto, skaičiavimas jau yra poveikio aplinkai vertinimo (PAV) procedūrų dalis, kuomet galima parinkti alternatyvas, jas vertinti bei parinkti mažiausią poveikį vietos kraštovaizdžiui darančias alternatyvas.

Rosita Milerienė papildė, jog Vystymo plano ir SPAV tikslas nėra apriboti VE aukštingumo, o kaip tik paskatinti, parinkti optimalius aukščius, kad būtų pagaminama kuo daugiau elektros energijos. 250 m aukštis šiame etape yra kaip atskaitos taškas, įvertinant ar VE bus matomos nuo kranto. Vizualumo modeliavimas parodė, jog įprastomis oro sąlygomis VE bus sunkiai matomos arba visai nematomos. SPAV ataskaitoje netgi atlikti skaičiavimai, kokio aukščio turėtų būti VE, kad vertikalus matymo kampas siektų 1 laipsnį ir poveikis galėtų būti traktuojamas kaip vizualiai reikšmingas – apskaičiuota, kad VE turėtų būti > 500 m aukščio.

Darius Šaliūnas papildė, jog tai nereiškia, kad bus galima tokias aukštas VE statyti.

Rosita Milerienė atsakė, kad tikrai ne. Tiesiog buvo kalbama apie vizualinio poveikio reikšmingumą.

Daugiau klausimų ar pasiūlymų negauta.

Nutarta:

Viešas susirinkimas dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo plano SPAV ataskaitos ir vystymo plano koncepcijos įvyko.

Priedama:

1. Viešo susirinkimo dalyvių sąrašas, 1 lapas.

Susirinkimo pirmininkas

Mantas Morkvėnas

Susirinkimo sekretorė

Zita Labanauskienė

Protokolo pasirašymo data: 2021-10-04